

KUTSESTANDARD

Tisler, tase 3

Kutsenimetus	Eesti kvalifikatsiooniraamistiku (EKR) tase
Tisler, tase 3	3

A-osa KUTSEKIRJELDUS

A.1 Töö kirjeldus
Tisler on oskustööline, kes töötab enamasti mööblitööstuse ja puidutöötlemise ettevõtetes valmistades puidust ja puidupõhistest materjalidest mööblit (näiteks erinevad kapid, riulid, lauad jne) ja teisi puittooteid (näiteks uksi, aknaid, treppe jne). Tisler, tase 3 töötab üldjuhul muutumatus olukorras iseseisvalt, võib vajada juhendamist. Ta kasutab tööde teostamisel enamlevinud seadmeid ja vahendeid ning valdab põhilisi puidutöötlemise ja –viimistlemise võtteid, oskab korraldada oma tööd ja tuleb toime oma tööaja planeerimisega, täidab ja järgib töö- ja keskkonnaohutuse nõudeid.
A.3 Töö keskkond ja eripära
Tisleri töökeskkond on mürarohke. Töökeskkonnas esineb puidutoimu ja keemilisi ained, mis võivad põhjustada allergiat ning seetõttu on kohustuslik kasutada kaitseriietust ja –vahendeid.
A.4 Töövahendid
Tisleri põhilisteks töövahenditeks on puidutöötlemispingid ja elektrilised, pneumaatilised ning muud käsitööriistad, lihtsamad liimimise, pealistamise ja viimistlemise seadmed
A.5 Tööks vajalikud isikuomadused
Tisleri töö on käeline, seega on oluline liigutuste ratsionaalsus, kiirus ja täpsus. Tisleril peab olema ruumilist kujutlusvõimet ja koormustaluvust.
A.6 Kutsealane ettevalmistus
Tisler, EKR tase 3, ettevalmistus on seotud õppega kutseõppeasutustes, kutsealane ettevalmistus toimub enamasti kutsekeskhariduse tasemel. 3. taset võib saavutada ka õppides kursustel või iseõppimise teel.
A.7 Enamlevinud ametinimetused
Enamlevinud ametinimetus on tisler

B-osa KOMPETENTSUSNÕUDED

B.1 Kutse struktuur	
Selle kutse taotlemisel on nõutav kõikide kompetentside (B.2.1 – B.2.6) tõendamine.	
B.2 Kompetentsid	
B.2.1 Ettevalmistustööd puidu või puidupõhiste materjalide töötlemiseks	EKR tase 3
Tegevusnäitajad: 1) Loeb lihtsamaid mööbli ja puittoodete jooniseid 2) Kasutab mööbli ja puittoodete etteantud tehnoloogiakaarte või koostab need ise 3) Koostab mööblile või puittootele toorikute ja detailide tükitabelid 4) Valmistab ette vajalikud materjalid ja töövahendid	

5) Korraldab töökoha järgides ratsionaalsust, ohutust ja keskkonnasäästlikkust

Teadmised: teab ja mõistab

- 1) mööbli ja puittoodete joonistel kasutatavaid tähistusi ja kujutamismõtteid
- 2) erinevaid seotisi ja nende tüüpimõtteid
- 3) toorikute töötlemisvarude vajalikkust
- 4) tehnoloogiakaardi eesmärki ja selle koostamisele esitatavaid nõudeid
- 5) mööbli ja puittoodete valmistamise tehnoloogiat
- 6) mööbli ja puittoodete valmistamisel kasutatavaid materjale, töövahendeid, seadmeid, elektrilisi ja pneumaatilisi käsitööriistu, nende kasutamise ohutusnõudeid
- 7) elektri- ja tuleohutuse eeskirju
- 8) töökoha ratsionaalse, ohutu ja keskkonnasäästliku korraldamise põhimõtteid

B.2.2 Puidu või puidupõhiste materjalide lõiketöötlemine puidutöötlemispinkidel

EKR tase 3

Tegevusnäitajad:

- 1) Seadistab puidutöötlemispinke vastavalt sooritatavale operatsioonile, järgides tööohutusnõudeid ja pingi seadistusjuhendit
- 2) Mõõdab ja märgib lihtsamaid tooteid tootmisüksuses ning oskab kasutada kaliibreid ja etalon detaile
- 3) Valib lõikeinstrumente vastavalt sooritatavale operatsioonile, vahetab lõikeinstrumente ning käivitab ja seiskab pingid iseseisvalt ja ohutusnõudeid järgides
- 4) Saeb, hõõveldab, puurib, freesib, treib ja lihvib materjale arvestades nende omadusi, ennetades vigu ning kasutades vajalikke abivahendeid
- 5) Järgib ohutusnõudeid ja kasutab isikukaitsevahendeid, jälgib ohutusnõuete täitmist kaastöötajate poolt
- 6) Hindab valmistatud toote kvaliteeti kehtestatud nõuetest lähtuvalt ning selgitab välja võimalike vigade tekkimise põhjused ja kõrvaldab need

Teadmised: teab ja mõistab

- 1) põhiliste puidutöötlemispinkide ehitust ja neil sooritatavaid operatsioone, seadistamise võtteid, lõikerežiime, lõikeinstrumentide käsitsemise ohutuid töövõtteid
- 2) toodetele kehtestatud kvaliteedinõudeid
- 3) märkimisvahendite, kaliibrite ja etalon detailide kasutamise vajalikkust
- 4) massiivpuidu ja puidupõhiste materjalide omadusi
- 5) toodetes esinevate võimalike vigade tekkepõhjusi ning nende ennetamise ja kõrvaldamise võimalusi
- 6) ohutusnõudeid ning abivahendite ja isikukaitsevahendite kasutamise vajalikkust lõiketöötlemisel

B.2.3 Puidu või puidupõhiste materjalide töötlemine käsitööriistadega, sh pneumo- ja elektriliste käsitööriistadega

EKR tase 3

Tegevusnäitajad:

- 1) Lähtudes joonisest mõõdab ja märgib materjale ning toorikuid
- 2) Hooldab ja teritab käsitööriistu
- 3) Valib käsitööriistu lähtuvalt valmistatavast tootest ja kasutatavast materjalist
- 4) Järgib ohutusnõudeid ja käsitööriistade kasutamise juhendeid
- 5) Töötleb puitu või puidupõhiseid materjale käsitööriistadega arvestades nende omadusi ja nõudeid valmistatavale mööblile või puittootele ennetades võimalikke vigu
- 6) Teeb lihtsamaid koostetöid arvestades nõudeid valmistatavale mööblile või puittootele järgides ohutusnõudeid
- 7) Hindab mööbli ja puittoodete kvaliteeti kehtestatud nõuetest lähtuvalt ning selgitab välja võimalike vigade tekkimise põhjused ja likvideerib need

Teadmised: teab ja mõistab

- 1) materjalide omadusi, mööbli ja puittoodete valmistamisel kasutatavaid käsitööriistu, sh elektrilisi ja pneumaatilisi käsitööriistu, abivahendeid
- 2) massiivpuidu ja puidupõhiste materjalide käsitsitöötlemise tehnoloogiat
- 3) mõõtmis-, märkimisvahendite, kaliibrite ja etalon detailide kasutamise otstarvet
- 4) erinevaid teritusvahendeid ja käsitööriistade teritamise võtteid
- 5) mööbli ja puittoodete koostamisel kasutatavaid abiseadmeid ja rakiseid, puidust või puidupõhistest materjalidest detailide ühendamiseks kasutatavaid muust materjalist ühendusvahendeid
- 6) ohutusnõudeid ning isikukaitsevahendite kasutamise vajalikkust
- 7) mööblile ja puittoodetele kehtestatud kvaliteedinõudeid ning tootes esinevate võimalike vigade olemust ja nende kõrvaldamise võimalusi

B.2.4 Lihtsamate puidust või puidupõhistest materjalidest toodete koostamine	EKR tase 3
Tegevusnäitajad: 1) Valib seadmed vastavalt kasutatavatele materjalidele ja valmistatavale mööblile või puittootele 2) Kasutab ja hooldab koosteseadmeid järgides vastavaid juhendeid ning ohutusnõudeid 3) Teeb lihtsamaid koostetöid säästlikult, ennetades vigu, järgides ohutus- ja kvaliteedinõudeid ning koostatava mööbli või puittoote koostejoonist 4) Valmistab massiivpuit-, liimpuit- ja liimpaind-detailide ühendusi kasutades puitdetailide ühendamise seadmeid ja rakiseid ning muust materjalist ühendusvahendeid 5) Hindab mööbli ja puittoodete kvaliteeti kehtestatud nõuetest lähtuvalt ning selgitab välja võimalike vigade tekkimise põhjused ja likvideerib need	
Teadmised: teab ja mõistab 1) materjalide omadusi ja nende mõju mööbli ja puittoodete kvaliteedile, koosteseadmete konstruktsioone, tööpõhimõtteid, hooldusjuhendeid 2) koostejoonistel ja tükitabelis olevat infot 3) koostetöödel kasutatavate liimide ning tüüblite, lamellide jms otstarbeka ja säästliku kasutamise võimalusi 4) massiivpuit-, liimpuit- ja liimpaind-detailidest mööbli või puittoote koostamise tehnoloogiat 5) mööbli ja puittoodetele kehtestatud kvaliteedinõudeid, esinevate võimalike vigade olemust ja nende kõrvaldamise võimalusi	
B.2.5 Puidu või puidupõhistest materjalidest detailide pealistamine	EKR tase 3
Tegevusnäitajad : 1) Liimib ettevalmistatud spoonist või muust materjalist kattekihi alusele, arvestades liimimisrežiimi ja kasutatava liimi omadusi 2) Pealistab mööbli või puittoote detaile liimipressides arvestades liimipressi tööpõhimõtteid ja – režiime 3) Järgib ohutusnõudeid 4) Hindab pealistatud toodete kvaliteeti kehtestatud nõuetest lähtuvalt ning selgitab välja võimalike vigade tekkimise põhjused ja likvideerib need	
Teadmised: teab ja mõistab 1) kasutatavate materjalide liimimisrežiime 2) spooni või muust materjalist kattekihi liimimise seadmeid ning nende kasutamise ohutusnõudeid 3) erinevate liimipresside töötamise põhimõtteid 4) liimimisel kasutatavate kemikaalide ohutuskardil olevat infot 5) erinevate liimide tervistkahjustavat toimet ning vahendeid ja meetodeid nende tervistkahjustava mõju vähendamiseks	
B.2.6 Mööbli ja puittoodete viimistlemine	EKR tase 3
Tegevusnäitajad 1) Valmistab viimistletava pinna ette, arvestades kasutatavat viimistlusvõtet, mööbli ja puittoodete omadusi ja otstarvet 2) Viimistleb pinnad arvestades kasutatavat viimistlusvõtet 3) Järgib ohutusnõudeid 4) Hindab viimistletud toodete kvaliteeti kehtestatud nõuetest lähtuvalt ning selgitab välja võimalike vigade tekkimise põhjused ja likvideerib need	
Teadmised: teab ja mõistab 1) mööbli ja puittoodete viimistlemisel kasutatavaid materjale, erinevate pindade ettevalmistamise võtteid 2) puidu viimistlemise võtteid ja selle juures kasutatavaid seadmeid 3) ohutusnõudeid ning isikukaitsevahendite kasutamise vajalikkust 4) viimistlemisel kasutatavate kemikaalide ohutuskardil olevat infot 5) mööbli ja puittoodete viimistlemisele kehtestatud kvaliteedinõudeid, esinevate vigade tekkepõhjusti ja nende kõrvaldamise võimalusi	

C-osa **ÜLDTEAVE JA LISAD**

C.1 Teave kutsestandardi koostamise ja kinnitamise kohta ning viide ametite klassifikaatorile	
1. Kutsestandardi tähis kutseregistris	16-23112010-2.1/5k
2. Kutsestandardi koostajad	Jüri Minjajev, Eesti Mööblitootjate Liit Zigmontas Strepaitis, OÜ Balteco Mööbel Tiit Kaps, Tallinna Tehnikaülikool Kunnar Kamar, Tallinna Ehituskool Aulika Riisenberg, Riiklik Eksami- ja Kvalifikatsioonikeskus Rutt Lumi, Kutsekoja koordinaator
3. Kutsestandardi kinnitaja	Metsanduse Kutsenõukogu
4. Kutsenõukogu otsuse number	6
5. Kutsenõukogu otsuse kuupäev	23.11.2010
6. Kutsestandard kehtib kuni	16.10.2012
7. Kutsestandardi versiooni number	5
8. Viide Ametite Klassifikaatorile (ISCO 08)	7522 Tislerid jms töölised
9. Viide Euroopa kvalifikatsiooniraamistikule (EQF)	3
C.2 Kutsenimetuse võõrkeeles	
Inglise keeles	Machinery, level 3
C.3 Lisad	
Lisa 1 Töösad ja tööülesanded	
Lisa 2 Kutsealased terminid	